

Pasterstwo w Tatrach

Na kulturę ludową Karpat w znacznej mierze wpłynęły wędrówki ludności pasterskiej – Wołochów, którzy w XIII wieku wyruszyli z Bałkanów wzdłuż Karpat ku Europie Środkowej, z czasem przechodząc do osadnictwa stałego. Ślady ich działalności widoczne są na terenie wszystkich krain podtatrzańskich w dziedzinie pasterstwa zarówno w wytworach kultury materialnej, jak i organizacji szalaśniczej.

Jednakże nadmierna ilość stad, które wypasano na początku XX w. w Tatrach znacznie uszkodziła wrażliwą przyrodę wysokogórską. Po utworzeniu parków narodowych po obu stronach granicy z czasem usunięto owce i bydło z tego terenu.

W Tatrzanskim Parku Narodowym w 1981 roku wprowadzono ponownie wypas nazwany „kulturowym”, który odbywa się na ściśle określonych zasadach.

Wystawa prezentuje tradycje i kulturę pasterską zarówno po polskiej, jak i po słowackiej stronie Tatr z podziałem na Liptów, Spisz, Orawę i Podhale. Jest niezwykle bogata pod względem zgromadzonych eksponatów oraz starych fotografii. Ukazuje m.in. stroje noszone podczas wypasu, rodzaje i sposoby wyrabiania serów, naczynia i sprzęty używane w szalasach pasterskich, a także tradycyjne zwyczaje i obrzędy.

Wystawa powstała dzięki zaangażowaniu polskich i słowackich muzeów. Głównym organizatorem jest Tatrzanski Park Narodowy, który zaprosił do współpracy i prosił o wypożyczenie zbiorów następujące muzea: Muzeum Tatrzanski w Zakopanem, Muzeum w Kieżmarku, Muzeum Podtatrzanski w Popradzie, Muzeum Lubowlańskie, Muzeum Orawskie im. Hviezdoslava w Dolnym Kubinie, Muzeum Liptowskie w Rózemberku.

Zbiory użyczyli nam również: twórcy wystawy "Jurgów na starej fotografii", Adam Brzoza, Józef Zych Ptoś, Wiesław Siarzewski.

Wernisaż wystawy odbędzie się 1 lipca 2011 r. o godz. 16.00.

Wystawa czynna będzie od poniedziałku do soboty w godz. 8.00–16.00